

Tâm Tình Mục Tử tháng 7 năm 2025

‘Lòng chúng ta lại đã không cháy bùng bùng...’ (Lc 24:32)

Quý Cha và quý Tu sĩ thân mến,

Có bao giờ tôi **chạm được Chúa Giêsu** của tôi như chạm đến một **‘Người’** tôi yêu mến không? Tôi đã yêu ai bao giờ chưa, yêu không chỉ hiểu hạn hẹp của tình yêu ‘đôi bạn trẻ’, và tôi có nghiệm được cảm nhận của hai người yêu ‘chạm’ đến nhau không?... Tôi có hiểu những âm vang trong tâm hồn Maria Mađalêna biểu lộ trên khuôn mặt ‘méo mó’ với hàng mi đầm lệ thiết tha về một ‘thị hài’... và có khi nào tôi bồi hồi, lòng ‘cháy bùng bùng...’ đi trong mầu nhiệm, đi bên Chúa phục sinh?

Nhờ lời chuyển cầu của hai Thánh Tông đồ Phêrô và Phaolô, tháng sáu năm nay vừa qua ghi dấu phúc lành Chúa ban cho Giáo phận, qua sự tín nhiệm của các mục tử và cộng đoàn, hàng ngàn con người sẵn lòng quảng đại phục vụ Giáo hội trong hàng ngũ **Ban Hành giáo**. Chúng ta nghĩ gì và cầu nguyện thế nào cho đoàn người đầy nhiệt tâm phục vụ này?

Một

Tâm tình mục tử tháng bảy muốn hồi tưởng phụng vụ tháng sáu, Giáo hội cử hành lễ trọng tôn thờ **Mình Máu Thánh và Thánh Tâm Chúa Giêsu**. Cả hai đại lễ làm sống lại lòng thương, lòng thương xót ‘không then cài’, vô bờ vô đáy, của Tình yêu Thiên Chúa. Ta hãy trèo lên Thập giá, qua Thánh Tâm do lưỡi đồng đã mở ra thành ‘viễn vọng kính’, vừa nhìn về tận khởi đầu lịch sử nhân loại và hướng tới tận cùng thời gian của vũ trụ, để nghiệm được thực tại vô phương thấu hiểu của tấm tình Thiên Chúa dành cho loài người. Lời Đức Chúa gọi tìm: ‘Adam, con ở đâu?’ (St 3:9), và sự chăm sóc: ‘Đức Chúa đã làm cho Adam và vợ nó áo chùng bằng da thú và mặc cho chúng’ (St 3:21), sẽ còn tiếp tục mãi... đạt mức hoàn thành nhờ **‘Con Một, Đấng ở nơi cung lòng Cha, chính Ngài đã thông tri’** (Ga 1:18).

Các Thánh sử cùng viết Tin Mừng về Chúa Giêsu, Đấng đã chết ‘đúng như lời Kinh Thánh’, nhưng mỗi vị diễn tả với sắc thái riêng. Phụng vụ Thánh Thể năm C dựa đặc biệt trên **Thánh sử Luca** trình bày chứng từ ‘lòng thương không then cài’ xuyên qua khổ hình thập giá.

Luca chỉ ra vai trò người Do thái, vai trò dân ngoại trong thảm kịch thập giá và không quên vai trò tự do của con người. Tuy nhiên, **Thánh sử xác định kẻ chủ mưu, đó là Satan**. Khổ hình, thập giá, chủ yếu thuộc sự toan tính của ‘tên lừa gạt’ chống lại Thánh Ý Thiên Chúa. Kết thúc thử thách của Chúa Giêsu trong hoang địa, Thánh sử Luca đã viết: ‘Khi ma quỷ đã xong mọi chức cám dỗ, thì nó liả bỏ Người mà đợi dịp’ (Lc 4:13)... Và lúc này là giờ, vào cuối thời gian tại thế của Chúa, tên chống đối trở lại: ‘Satan đã nhập vào Giuđa’ (Lc 22:3). ‘Simon, Simon, này Satan đã đòi cho được các con mà quày cho một trận như sàng lúa’ (Lc 22:31). Nó len lỏi vào vườn cây dầu như trước đây đã len lỏi vào

địa đàng. Nó tìm cách tiếp tục cám dỗ ‘Adam mới’. Trong cuộc chiến đấu quyết liệt này, Chúa Giêsu trần trở giăng co, đối đầu với ‘quyền lực bóng tối’ (Lc 22:53). Tại vườn địa đàng và vườn cây dầu, loài người trong cuộc và thảm kịch diễn ra: **Satan ‘dường như’ là kẻ thắng cuộc.**

‘Người Giêsu đồng thời Thiên Chúa Giêsu’, trong cuộc chiến chung kết này, đã dùng những chiến thuật, những cách ứng xử cần thiết: Trước hết **Giêsu nguyện cầu**: Người bảo môn đệ ‘Hãy cầu nguyện cho khỏi sa cơn thử thách’... đặt gối xuống, Người cầu nguyện... lâm chiến, Người cầu nguyện càng khẩn thiết hơn, và mồ hôi Người như máu nặng giọt rỏ xuống đất’ (Lc 22: 39.41.44). Chiến thuật kế tiếp, **Giêsu quảng đại xót thương vô hạn**. Khác với ‘Giêsu’ nơi Maccô, đơn độc lẻ loi, ‘Giêsu’ nơi Luca tận tâm hướng về những người chung quanh: đón lấy môn đệ bội phản, chữa lành tai cho người đầy tớ bị Phêrô chém, nâng đỡ môn đệ vừa chối Thầy tại sân Thượng tế, an ủi nhóm phụ nữ theo Người trên đường khổ nạn, cầu nguyện cho những kẻ đóng đinh mình, ‘phong thánh’ cho tên tử tội cùng chịu đóng đinh.

Lời cuối trên thập giá không phải là tiếng than bị bỏ rơi nhưng là niềm tin thác của con thảo: ‘Lạy Cha, con ký thác hồn con trong tay Cha’ (Lc 23:46). Ngay cả khi bị đóng đinh treo trên thập giá, Giêsu không mất đi mối liên hệ với dân chúng: ‘Tất cả đoàn lũ dân chúng tuôn đến xem cảnh tượng ấy, khi thấy các sự xảy ra, không hùa theo các thủ lãnh, họ đều đâm ngực lui về’ (Lc 23:48)... Dường như Thánh sử nhấn nhủ mỗi chúng ta: **‘Bạn hãy đến, hãy nhìn lên thập giá và hãy khóc than vì chính chúng ta đã xử tử Đấng không ngừng xót thương chúng ta’.**

Cùng nhìn lên thập giá với Thánh sử Luca, tôi còn thấy **Giêsu vô tội**. Trước bản cáo trạng, những lời hô hào của Thượng tế và dân chúng, Philatô tuyên bố lời được lặp lại nhiều lần: ‘Ta không tìm ra tội trạng nào nơi người ấy’ (Lc 23:4.14.22). Hêrôđê, vua Galilê ngẫm ý qua ‘chiếc áo’ cho thấy một người vô tội. Anh tử tội bên hữu: ‘Phần ta,... ta chuốc lấy đáng tội ta làm, nhưng ông này, ông không hề làm điều gì trái’ (Lc 23:41). Sau khi Giêsu tắt thở, viên sĩ quan Rôma, nơi Maccô và Matthêu, tuyên xưng Thiên tính của Đức Giêsu, thì nơi Luca, ông tuyên xưng: **‘Hẳn thật ông này là người công chính’** (Lc 23:47)

Phải chăng, như Simon người Cyrê-nê, **môn đệ phải ‘vác thập giá theo Chúa Giêsu’** (23:26) mà Luca còn thêm: **‘mọi ngày’** (Lc 9:23). Môn đệ chân chính tiếp tục cuộc thương khó của Chúa mọi ngày suốt cuộc đời để suốt đời tỏa sáng lòng xót thương.

Hai

Tất cả thành viên Ban Hành giáo, trong đại lễ **hai Thánh Tông đồ Phêrô và Phaolô**, sẽ tuyên thệ đảm nhận trách nhiệm phục vụ của mình. Cuộc đời theo Chúa và hiện diện giữa cộng đoàn của hai Thánh bốn mạng là gương soi, là kinh nghiệm dẫn lối sống cho chúng ta.

Có rất nhiều kỷ niệm, giáo huấn Thầy trò gói gắm cho nhau ‘trên đường đi’, trong đó có lời tuyên xưng đức tin của Phêrô. Khi Thầy trò đến những làng mạc giáp Caesaria của Philip, trên đường, sau khi hỏi dư luận người ta nói, Thầy đã hỏi chính các trò: ‘Còn các con, các con nói Thầy là ai?’ Phêrô tuyên tín: **‘Thầy là Đức Kitô’** (Mc 8:29). Tường thuật của Luca thêm **‘... của Thiên Chúa’** (Lc 9:21). Tường thuật của Matthêu thêm: **‘... Con Thiên Chúa hằng sống’** (Mt 16:16).

Sau lời tuyên tín này của Phêrô, Chúa Giêsu đã chúc phúc cho Phêrô và xác nhận ân huệ Chúa Cha, Đấng ngự trên trời ban cho. Lời tuyên tín này chỉ ra biến cố **Chúa Giêsu thiết lập Giáo hội**: ‘Con là đá và trên đá ấy, Ta sẽ xây Giáo hội của Ta... Ta sẽ trao cho con chìa khóa Nước Trời...’ (Mt 16: 17-19).

Trong chiều hướng tuyên tín này, vào dịp lễ Vượt Qua của người Do thái, năm thứ hai thời gian công bố Tin Mừng của Chúa Giêsu, một biến cố lớn diễn ra trên đồng cỏ xanh giữa đoàn dân chúng ‘số chừng năm ngàn người’. Dựa trên dấu lạ từ lương thực em bé mang theo ‘năm chiếc bánh lúa mạch và hai con cá’ được hóa nhiều đãi dân, Chúa Giêsu hướng tới lương thực cứu độ: **‘Bánh sự sống, chính là Ta: Ai đến với Ta sẽ không hề đói, và kẻ tin vào Ta sẽ không hề khát bao giờ... Và bánh Ta sẽ ban, ấy là thịt mình Ta vì sự sống thế gian’** (Ga 6:35.51).

Trước sứ điệp siêu việt này, ‘Người Do thái xô xát nhau mà rằng: ‘Làm sao ông có thể cho ta ăn thịt mình được’, Chúa Giêsu không thay đổi giáo huấn cũng không rút lại Lời... dù nhiều môn đồ lẩm bẩm: ‘Lời chi mà sống sượng thế, ai nào có thể nghe nổi... **Từ đó nhiều môn đồ của Người rút lui và không còn đi theo Người nữa’** (Ga 6:52.60.66).

Đối diện tình huống và tư tưởng ‘ngổn ngang’ này, Chúa Giêsu hỏi nhóm Mười Hai: ‘Cả các con nữa, các con không muốn bỏ về sao? **Simon Phêrô đáp: ‘Lạy Thầy chúng con sẽ bỏ đi theo ai? Thầy có những lời đem đến sự sống đời đời. Và chúng con đã tin và nhận biết: Thầy là Đấng Thánh của Thiên Chúa’** (Ga 6: 67-69).

Trong bữa tiệc ly, Chúa ngỏ lời tạ từ: ‘Thầy chỉ còn ở với các con một ít nữa... Thầy đi đâu, các con không thể đến được’ (Ga 13:33). Simon hỏi: ‘Thưa Thầy, Thầy đi đâu? Chúa Giêsu đáp: ‘Thầy đi đâu bây giờ con không thể theo Thầy, nhưng sau này con sẽ theo’. **Phêrô vặn lại: ‘Tại sao con không thể theo Thầy ngay bây giờ ? Con sẽ thí mạng sống con vì Thầy’** (Ga 13:36.37). Quả là lời tuyên tín nảy lửa, cũng cậy mình nữa, nên Phêrô sẽ nghiệm ra cái giá phải trả... ‘Gà sẽ không gáy cho đến lúc con đã chối Thầy ba lần’ (Ga 13:38).

Tin Mừng theo Thánh Gioan tường thuật biến cố tại ven biển Tiberia: **Một người chưa rõ là ai ‘đến’**, tự khơi lên không khí thân tình, giọng ân cần, cử chỉ chăm sóc, ngỏ ý đãi nhóm tông đồ ‘bơ vơ’ một bữa ăn: ‘Này các con, có đồ ăn không?’ Họ đáp: ‘Không’. Không vì trong bị chẳng có gì, vì thả lưới thâu đêm mà vẫn tay trắng thuyền không. Người chưa rõ là ai ấy biết ‘cách quen thuộc’ dùng một mẻ cá vượt mức (x. Lc 5:1-11) để mở mắt Gioan, Phêrô và cả nhóm... mở con mắt đức tin: ‘Trong các môn đồ, không ai

còn dám hỏi: Ông là ai, bởi đã biết là chính Chúa'... **Chúa Giêsu phục sinh 'đến'**, cầm lấy bánh mà ban cho họ, và cá cũng thế...' (Ga 21:12.13).

Trong tương quan Thầy trò nhiệm mầu, liền sau đó, Phêrô được Thầy đưa vào **cuộc gặp gỡ 'xuất thần'** để thừa lời mến thương dốc cạn tận đáy lòng, trước lời thâm trầm Thầy ngỏ: 'Simon, con của Gioan, con có mến Thầy hơn các kẻ này không?'... 'Hơn', cái 'hơn' gợi lại nỗi khổ đau 'khóc lóc thảm thiết', cậy mình! (Lc 22:62). Cái 'hơn', trong 'giờ' này với Thầy 'hủy mình ra không' (Phil 2: 7), để đạt cái 'hơn' bù đủ vào khoảng trống ba lần chối Thầy... Phêrô, trước lần thứ ba Thầy hỏi, còn nặng nỗi 'buồn'. 'Buồn' để thẩm thía để mà thốt lên được sự chân thành: **'Lạy Chúa, Chúa thông hay mọi sự, Chúa biết con yêu mến Chúa'**... Đây đích thực là **lời tuyên xưng của lòng mến**, của tình yêu.

Chúa Giêsu trông chờ từ mỗi người phục vụ: Lời tuyên xưng đức Tin song hành với Lời tuyên xưng tình yêu.

Anh chị em thân mến,

Ta hãy nâng lòng lên Thánh Tâm, nhờ bài thánh thi nổi tiếng của **Thánh Bernadô Clairvaux**:

'Jesu dulcis memoria, dans vera cordis gaudia, sed super mel et omnia, ejus dulcis praesentia

Nil canitur suavius, nil auditur jucundius, nil cogitatur dulcius, quam Jesus Dei Filius

Jesu spes poenitentibus, quam pius es petentibus, quam bonus Te quaerentibus, sed quid invenientibus

Nec lingua valet dicere, nec littera exprimere, expertus potest credere, quid sit Jesum diligere

Sis Jesu nostra gloria, qui es futura praemia, sit nostra in Te gloria, per cuncta semper saecula. Amen'

Xin được phóng tác:

‘Giêsu ‘sóng lộc triều nguyên’,

Tâm hồn tưởng nhớ êm đêm khôn nguôi.

Ngọt ngào hơn khúc nhạc vui,

Muôn dòng rượu quý ngàn xuôi chảy tràn.

Chúa ơi, mật ngọt dịu dàng,

Tâm hồn tắm tối rõ ràng sáng lên.

Trần gian trải nghiệm nhớ quên,

Nhiệm mầu thăm thẳm suy chiêm vô cùng.

Giêsu nhả nại tín trung,

Vòng tay chăm sóc ấm lòng con thơ.

Dịu êm hiện hữu giấc mơ,

Cho hồn nếm cảm thánh thi tơ lòng.

Đau đời trăm nỗi trùng trùng,

Giêsu thập giá bao dung dạt dào.

Ai yêu Ngài, hiểu làm sao...

Giữa trần trở, ánh thanh cao sáng trời.

Lạy Giêsu, Chúa siêu vời,

Phục sinh lẽ sống cõi đời hôm nay.

Xin cho con được thấy Thầy,

Phúc vinh muôn thuở tràn đầy thiên cung.

† Gioan Đỗ Văn Ngân

Giám mục hiệp hành với anh chị em